

העתיד פוגש את העבר בספרייה הלאומית (פוסטר)

יונית סדן
עמותת סנונית
yonit@mail.snunit.k12.il

קרן אטינגר
הספרייה הלאומית
Karen.Ettinger@nli.org.il

דרור אוברמן
הספרייה הלאומית
Dror.Oberman@nli.org.il

Integrating Online Assignments Checking in Introductory Courses (Poster)

Dror Oberman
National Library of Israel

Karen Ettinger
National Library of Israel

Yonit Sadan
Snunit

Abstract

The National Library of Israel is experiencing a surge of renewal, aimed at making it a central and active player in the cultural and intellectual life of all citizens of the State of Israel, of Diaspora Jewry and of the general public worldwide. An important component of the renewal project is the digitization of millions of items from the collections of the library.

The goal of Education Department of the National Library is to provide digital primary sources and educational activities combining primary sources to the students and educators in the Israeli education system.

The National Library of Israel (NLI), together with the Snunit Center for the Advancement of Web-Based Learning (Snunit), have developed a joint initiative to create an online toolkit that will enable educators to create interactive learning activities that will integrate digital primary sources from the unique collections of NLI into their teaching and curricula.

The online toolkit will enable to create analysis activities, ordering activities and dilemma activities.

Keywords: National Library of Israel, Snunit Center for the Advancement of Web-Based Learning, digitization, primary sources.

תקציר

הספרייה הלאומית של ישראל עוברת תהליך התחדשות שמטרתו להפוך אותה לשחקן מרכזי בחיים התרבותיים והאינטלקטואליים של אזרחי ישראל, יהודי התפוצות והציבור בעולם. במסגרת תהליך זה מיליוני פריטים מהספרייה עוברים תהליך דיגיטציה ומונגשים לציבור.

מטרת מחלקת החינוך בספרייה הלאומית היא להציע פריטי מידע דיגיטליים למערכת החינוך הישראלית וכן פעילויות שבהן משולבים פריטי מקור דיגיטליים מאוספי הספרייה.

הספרייה הלאומית ועמותת סנונית פתחו במיזם משותף ליצירת ממשק מקוון שיאפשר למורים ליצור פעילויות חינוכיות אינטראקטיביות שמשלבים פריטי מקור דיגיטליים מהאוספים הייחודיים של הספרייה הלאומית.

הממשק המקוון יאפשר יצירת פעילויות של ניתוח פריטים, סידור פריטים ודיון בדילמות.

מילות מפתח: ספרייה לאומית, עמותת סנונית, דיגיטציה, פריטי מקור, הוראה מבוססת פריטי מקור.

תכנית ההתחדשות של הספרייה הלאומית

הספרייה הלאומית הוקמה לפני 120 שנה אך במשך שנים הקפידה להתאים עצמה לתקופה ולצרכי הציבור. לאחרונה עוברת הספרייה הלאומית תהליך התחדשות שמטרתו להפוך את הספרייה הלאומית למרכז תרבותי ואינטלקטואלי של מדינת ישראל והעם היהודי. כחלק מתוכנית זו מיליוני פריטים מאוספי הספרייה עוברים דיגיטציה כדי להנגישם לקהל הרחב. הפריטים הללו כוללים ספרים, כתבי יד, מפות, תצלומים, גלויות, כרזות, עיתונים, והקלטות שמע.

תחום החינוך בספרייה הלאומית

הקמת תחום החינוך במסגרת האגף לתרבות וחינוך בספרייה הלאומית היא פועל חלק מתכנית ההתחדשות. החזון החינוכי של הספרייה הלאומית הוא לאפשר חוויות למידה משמעותיות, מאתגרות ומהנות ולקדם אותן תוך מתן אפשרות לפיתוח מיומנויות המאה ה-21 באמצעות חקר פריטי מקור מאוספי הספרייה ובאמצעות כלים שיאפשרו את שילובם בהוראה ובלמידה.

תחום החינוך התחיל את דרכו בראשית 2012. בין תחומי העבודה של תחום חינוך אפשר למנות את התחומים הבאים:

- בניית מאגר פריטי מקור למערכת החינוך
- בניית מאגר פעילויות למידה המבוססות על פריטי מקור
- הכשרת אנשי חינוך לשילוב פריטי מקור דיגיטליים בהוראה
- **פיתוח כלים טכנולוגיים לצורך פיתוח פעילויות אינטראקטיביות המבוססות על פריטי מקור**

פרויקט "העתיד פוגש את העבר"

הספרייה הלאומית חברה לעמותת **סנונית**, ובתמיכה חלקית של **קרן אביחי**, פועלים לפיתוח מחולל משחקים מקוון שיאפשר לאנשי חינוך ליצור פעילויות חינוכיות משחקיות המשלבות פריטי מקור מאוספי הספרייה הלאומית. הממשק ייתן מענה לשונות בין כיתות ותלמידים ויאפשר למורים לפתח פעילויות חווייתיות ומשמעותיות המותאמות לצרכיהם.

רציונל פדגוגי

מחקרים אקדמיים מדגישים את החשיבות של שילוב פריטי מקור בהוראה כדי לפתח כלים חשובים ללומד בן המאה ה-21: כלי חשיבה, ניתוח, ארגון, חקר והערכה.

השימוש בפריטי מקור בסביבה משחקית אינטרנטית מגביר את המוטיבציה של הלומד וקושר אותו לערכים הגלומים בפריטי המקור מאוספי הספרייה.

שלב א' בפיתוח "העבר פוגש את העתיד"

"מה בפריט?" – כלי לניתוח פריטים ויזואליים

כלי המאפשר לנתח פריט ויזואלי כגון תמונה, מפה, תצלום או איור – באופן משחקי.

בכל שלב במשחק יתגלה חלק מהפריט והתלמידים יענו על שאלות הרלוונטיות לחלק זה. תשובה נכונה תזכה את התלמידים בניקוד ובמידע. לאחר שהתלמידים יגלו את כל חלקי הפריט – הם יענו על שאלה העוסקות בפריט השלם.

הפעילויות מתאימה ליחידים ולקבוצות.

"מה הקשר?" – כלי לסידור פריטי מקור

כלי המאפשר לטפל ביחסים בין פריטי מקור מאוספי הספרייה. התלמידים יקבלו מספר פריטים, ולאחר חקירת הפריטים הם יסדרו אותם על מפה, על ציר זמן או על מארגן גרפי כגון תרשים זרימה.

"על המאזניים" – כלי לעיסוק בדילמות

כלי זה מאפשר למורה להציג דילמה, ולהביא פריטי מקור כחזוקים לשתי העמדות. כל צד במאזניים מייצג אחת מעמדות הדילמה. התלמידים מקבלים מספר פריטי מקור, מחליטים באיזו עמדה תומך כל פריט וגוררים אותו אל הצד המתאים במאזניים.

הפעילות מתאימה להפעלה של המורה עם הכיתה, בקבוצות, או כעבודה פרטנית.

מקורות

- Klopfer, E., Osterweil, S., & Salen, K. (2009). Moving learning games forward – obstacles, opportunities and openness. The Education Arcade, Massachusetts Institute of Technology, http://education.mit.edu/papers/MovingLearningGamesForward_EdArcade.pdf
- Paras, E., Piche B., & Nillas, L. (2010). The use of primary sources in high school history classrooms, teaching and learning with primary sources: Research and practice. Federation of Independent Illinois Colleges and University TPS Project <http://tps.nl.edu/TPSJournalsIWU22.htm>
- Tally, B. & Goldenberg (2005). Fostering historical thinking with digitized primary sources. *Journal of Research on Technology in Education* <http://students.stritch.edu/dlcaven/Article2/DigitizedPrimarySources.pdf>